

ПЕТРУ ВАСИЛЬОВИЧУ СУМАРУКУ — 75 РОКІВ

22 липня 2014 р. виповнилося 75 років від дня народження провідного наукового співробітника відділу геомагнетизму Інституту геофізики НАН України Петру Васильовичу Сумаруку.

Петро Васильович народився в сім'ї карпатських гуцулів і з раннього дитинства був вихований з любов'ю до праці та дисципліни. Закінчивши із медаллю середню школу, в 1956 р. він вступив до Львівського університету на фізичний факультет. Будучи студентом 5-го курсу, був прийнятий на роботу на магнітну обсерваторію "Львів", з якою пов'язав усе своє подальше життя.

Молодий колектив обсерваторії на той час крім стандартних спостережень за геомагнітним полем проводив аналіз просторово-часових змін різного типу варіацій поля і досліджував динаміку їх джерел. Якість результатів спостережень контролював Інститут земного магнетизму, іоносфери і поширення радіохвиль Академії наук СРСР (ІЗМІРАН). Звірка приборів обсерваторії, а також стажування працівників давали змогу переймати досвід на кращих магнітних обсерваторіях СРСР і контактувати із співробітниками ІЗМІРАН.

Наприкінці 1960-х років, з початком спостережень за магнітними полями поза магнітосферою у сонячному вітрі, було отримано дані щодо міжпланетного магнітного поля. Старший науковий співробітник ІЗМІРАН доктор ф.-м. н. Я.І. Фельдштейн запропонував П.В. Сумаруку вступити до нього в аспірантуру і досліджувати зв'язок міжпланетного магнітного поля з варіаціями геомагнітного поля. Завдяки копійкій та наполегливій праці спільно із Я.І. Фельдштейном було відкрито новий тип варіацій у полярних шапках Землі, пов'язаних з азимутальною компонентою міжпланетного магнітного поля. Після закінчення аспірантури у 1975 р. П.В. Сумарук захистив кандидатську дисертацію в Інституті фізики Землі АН СРСР. Пізніше вчений розробив методикку діагностики міжпланетного магнітного поля за наземними даними, досліджував динаміку секторної структури цього поля, динаміку магнітосферної конвекції у спокійних і збурених умовах.

У результаті досліджень магнітосферної активності під час магнітних бур П. В. Сумарук відділив варіації магнітного поля від магнітосферних та іоносферних джерел. Дослідження динаміки зовнішніх джерел геомагнітних варіацій і їх зв'язку із сонячною активністю дали змогу відділити вікові варіації магнітного поля Землі від внутрішніх та зовнішніх джерел, що важливо при вивченні природи геомагнітного поля.

У вітчизняних і закордонних наукових журналах опубліковано понад 80 статей ювіляра. Він постійно подає матеріали для доповідей на наукових конференціях як в Україні, так і за кордоном з метою ознайомлення наукової спільноти зі своїми працями.

Рідні, друзі та співробітники Інституту сердечно вітають Петра Васильовича з ювілеєм і зичуть міцного здоров'я, довгих років життя й творчих успіхів у роботі.